

Испуњеност услова за стицање својства обвезника ПДВ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1234/2009-04 од 9.6.2009. год.)

Одредбом члана 8. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04—исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да је порески обвезник (у даљем тексту: обвезник) лице које самостално обавља промет добара и услуга, у оквиру обављања делатности.

Делатност из става 1. овог члана је трајна активност произвођача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода, укључујући и делатности експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и самосталних занимања (став 2. истог члана Закона).

Сагласно ставу 3. истог члана Закона, сматра се да обвезник обавља делатност и када је врши у оквиру пословне јединице.

Обвезник је лице у чије име и за чији рачун се врши испорука добара или пружање услуга, као и лице које врши испоруку добара, односно пружање услуга у своје име, а за рачун другог лица (члан 8. ст. 4. и 5. Закона).

Сагласно одредби члана 33. став 3. Закона, мали обвезник, који је у претходних 12 месеци остварио или процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 2.000.000 динара, може се одредити за обавезу плаћања ПДВ на почетку календарске године подношењем пријаве за ПДВ (у даљем тексту: евиденциона пријава) прописане у складу са овим законом, надлежном пореском органу најкасније до 15. јануара текуће године.

Одредбом члана 34. став 5. Закона прописано је да пољопривредник може да се на почетку календарске године одреди за обавезу плаћања ПДВ, подношењем евиденционе пријаве прописане овим законом, надлежном пореском органу најкасније до 15. јануара текуће године, под условом да је у претходних 12 месеци остварио укупан промет пољопривредних и шумских производа, односно пољопривредних услуга у износу већем од 2.000.000 динара.

Одредбом члана 38. став 1. Закона прописано је да је обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 4.000.000 динара дужан да, најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве, поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу.

Евиденциону пријаву подноси и обвезник који при отпочињању обављања делатности процени да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 4.000.000 динара, у року из става 1. овог члана (став 2. истог члана Закона).

Надлежни порески орган обвезнику издаје потврду о извршеном евидентирању за ПДВ (став 3. истог члана Закона). Одредбом члана 2. став 1. Правилника о облику и садржини пријаве за евидентирање обвезника ПДВ, поступку евидентирања

и брисања из евиденције и о облику и садржини пореске пријаве ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 94/04, 108/05 и 120/08, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се евиденциона пријава подноси надлежној организационој јединици Пореске управе (у даљем тексту: надлежни порески орган).

Према одредбама става 2. истог члана Правилника, надлежни порески орган из става 1. овог члана је:

1) за обвезника – правно лице или предузетника – организациона јединица на чијем подручју има седиште;

2) за обвезника – пољопривредника који се определио за обавезу плаћања ПДВ и друго физичко лице – организациона јединица на чијем подручју има пребивалиште;

3) за обвезника – правно лице које је, према обиму својих пореских обавеза, сврстано у великог пореског обвезника – Центар за велике пореске обвезнике;

4) за обвезника – сталну пословну јединицу страног лица (огранак и др.) – организациона јединица на чијем подручју има место пословања или седиште.

Према одредби става 3. истог члана Правилника, седиштем, у смислу става 2. тачка 4) овог члана, сматра се и место пословања сталне пословне јединице страног лица.

Списак организационих јединица Пореске управе из става 2. овог члана одштампан је уз овај правилник и чини његов саставни део (члан 2. став 4. Правилника).

Сагласно наведеном, обвезник (правно лице, предузетник или физичко лице) који самостално врши промет добара и услуга у оквиру обављања делатности као трајне активности која се врши у циљу остваривања прихода, а који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 4.000.000 динара, дужан је да до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу. Евиденциону пријаву подноси и лице које самостално врши промет добара и услуга у оквиру обављања делатности као трајне активности која се врши

у циљу остваривања прихода, а које при отпочињању обављања делатност процени да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 4.000.000 динара, као и мали обвезник, односно пољопривредник, који се определио за обавезу плаћања ПДВ у складу са одредбама члана 33. став 3, односно члана 34. став 5. Закона.

Међутим, лице које не врши самостално промет добара и услуга у оквиру обављања делатности, односно које не обавља делатност као трајну активност која се врши у циљу остваривања прихода, није обвезник ПДВ независно од висине износа оствареног промета.

То значи да приликом евидентирања за обавезу плаћања ПДВ сваког лица, а не само физичког, надлежни порески орган треба да провери испуњеност услова за стицање својства обвезника ПДВ (да ли то лице самостално врши промет добара и услуга у оквиру обављања делатности, да ли обавља или ће обављати делатност као трајну активност у

циљу остваривања прихода). Након што утврди да су испуњени сви прописани услови, надлежни порески орган издаје обвезнику потврду о извршеном евидентирању за ПДВ.

Међутим, ако надлежни порески орган утврди да лице које је поднело евиденциону пријаву не испуњава услове за стицање својства обвезника ПДВ (нпр. не обавља делатност као трајну активност), у том случају не издаје потврду из члана 38. став 3. Закона.

Министарство финансија напомиње да физичко лице које има обавезу подношења евиденционе пријаве, односно које се определило за обавезу плаћања ПДВ подношењем евиденционе пријаве, у складу са Законом, подноси евиденциону пријаву надлежном пореском органу, тј. организационој јединици ПУ на чијем подручју има пребивалиште, а према списку организационих јединица Пореске управе који је саставни део Правилника.